

Homeopatie očima lékárníka

Poděkování:

Děkuji všem zahraničním i českým lektorům Homeopatické akademie, všem lektorům Homeopatické lékařské asociace, jejichž semináře, přednášky, kurzy a knihy mi jsou velkou inspirací v mé homeopatické konzultační práci. Díky této inspiraci vznikla i následující práce pro všechny laické zájemce o homeopatii.

Jana Chrastinová

Obsah:

- 1. Úvod**
- 2. Je homeopatický lék skutečně lékem?**
- 3. Odkud se vzalo slovo homeopatie?**
- 4. Lékárník a homeopatie**
- 5. Z čeho je homeopatický lék složen a jak se vyrábí?**
- 6. Jak se ředí homeopatický lék?**
- 7. Jaké druhy homeopatických léků se používají?**
- 8. Jaké zákonitosti platí při homeopatické léčbě?**
- 9. Odkud k nám homeopatie přišla?**
- 10. Kde se homeopatie studuje?**
- 11. Kdo může homeopatické léky užívat?**
- 12. Kde sehnat homeopatické léky?**
- 13. Jaké jsou limity a možnosti homeopatické léčby?**
- 14. Může se homeopatie kombinovat s jinou léčbou?**
- 15. Co je cílem jakékoliv léčby?**
- 16. Známe již mechanismus účinku homeopatického léku?**
- 17. Není homeopatie jen placebo?**
- 18. Slovo závěrem**

1. Úvod

Homeopatie patří v současné době opět mezi u nás používané léčebné metody a v naší zemi je v kompetenci lékařů a odborně vyškolených homeopatů, kteří absolvovali několikaleté teoretické i praktické studium, nelékaři i nezbytné medicínské minimum přednášené a zkoušené lékaři. Je to důležité i z toho důvodu, že i sebenadanější laik může zanedbat alarmující příznaky, které by mohly ohrozit pacientův stav bez včasného léčebného zákroku.

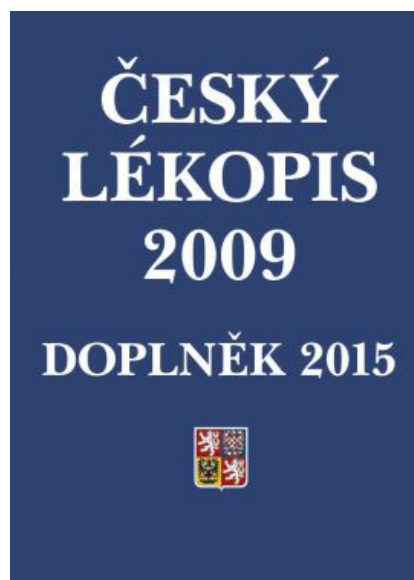
2. Je homeopatický lék skutečně lékem?

Evropský lékopis, který v současnosti platí i u nás, zahrnuje i kapitolu o homeopatických léčích, a proto již není pochyb, zda je homeopatický lék oficiálně uznaným lékem. V lékopise je popsána příprava. Z legislativních důvodů musí být v současné době na všech baleních homeopatických léků registrovaných v České republice uvedeno, že nebyla zkoušena jejich účinnost. Účinnost homeopatických léků je ale prokazována každý den v běžné praxi lékařů, veterinářů i farmaceutů. Z mediálně nejsledovanějších pacientů je nejdéle sledovaná např. britská královská rodina, ve které je tato léčba pro svou úspěšnost již po desetiletí tradiční záležitostí.

Tak jako všude, existují odpůrci i příznivci homeopatie. Vždy, když si chceme vytvořit na něco vlastní názor, potřebujeme si opatřit co nejvíce informací, abychom mohli o problému hovořit.

Homeopatie je jako léčebná metoda rozšířena po celém světě, existují homeopatické nemocnice a kliniky, jejichž lékaři jezdí přednášet i do České republiky o svých zkušenostech. Jsou zkoumány stále nové druhy homeopatických léků a nové modifikace homeopatické léčby, kdy se pro přípravu homeopatických léků používají informace vlastního organismu nebo i léčiva, která pacient běžně dlouhodobě užívá. Tím se mohou eliminovat nežádoucí účinky těchto alopatických léků.

3. Odkud se vzalo slovo homeopatie?

Dovolte mi představit Vám homeopatii v bližším světle. Již samotný název, homeios = řecky podobný, pathein = trpět, nás uvádí do významu o podobnosti. Pojmeme alopatie bývá označována klasická medicína, která se učí na lékařských fakultách. Alopacie si všímá hlavně symptomů nemoci, podle nich diagnostikuje onemocnění a snaží se symptomy nemoci odstranit, například podáváním léčiv nebo jinými zákroky.

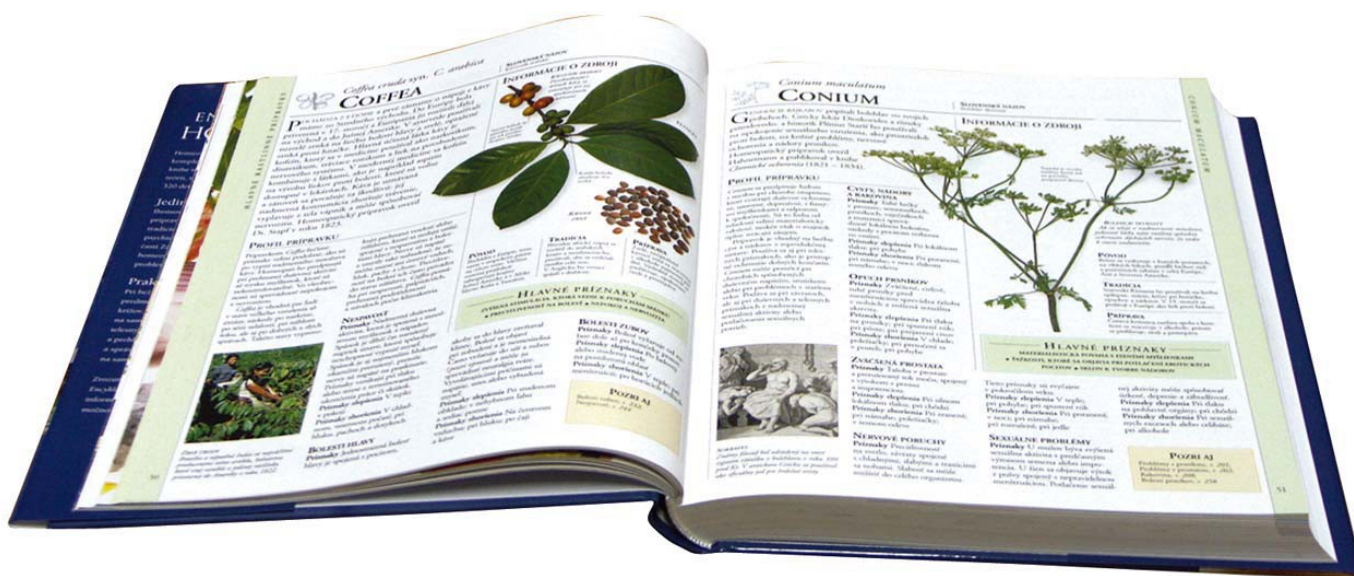
Homeopatická medicína se dívá na nemocného člověka komplexněji. Při homeopatickém odběru anamnézy se jde mnohem více do hloubky. Při podání homeopatického léku se organismus natolik posílí, že může příčinu nemoci zlikvidovat vlastní obranyschopností. Dodržuje se zde základní pravidlo, léčit příčinu a ne následek. Klasická medicína v současné době také směřuje k celkovému pohledu na člověka ve všech souvislostech a mnoho lékařů a dalších zdravotnických pracovníků homeopatii ve své praxi používá a stále se v ní vzdělává.

Proč je lepší vnímat člověka jako celek a nejen jako přesně diagnostikovaný název choroby je nasnadě. Většina našich projevů ze strany chování a našich biologických aktivit probíhá v časovém rytmu: jídlo, spánek, tělesná teplota, sekrece hormonů, vylučování. Všechny tyto aktivity se mění v průběhu dne s periodickou pravidelností. Tyto rytmy jsou řízeny dvěma typy vnitřních hodin. Jedny řídí cyklus spánku a bdění, druhé centrální teplotu a cestu složitých dějů, hypofýzou počínaje a kůrou nadledvin konče. Místa řídící tyto hodiny jsou lokalizovány ve specifických strukturách mozku v hypothalamu. Organismus je tedy soubor vzájemně propojených systémů, které vždy fungují rytmicky a vyměňují si informace za pomoci signálů elektrické nebo chemické povahy. Naše klasické rozdělení na mozek a tělo se tím stírá. Modifikace těchto rytmů způsobená zejména vlivy prostředí může tak být zdrojem

onemocnění. Homeopatie proto není v protikladu ke každodenní praxi lékařů – homeopatů. Je to disciplína sice velmi stará, ale neustrnula na neměnných dogmatech doby svého vzniku. I v homeopatii existuje výzkum a nezaostává ve svém poznání za ostatními obory.

4. Lékárník a homeopatie

Zatímco u lékařů je homeopatie další možností volby v léčebném postupu, pro nás lékárníky je samozřejmé, že o homeopatii musíme vědět a homeopatické léky znát stejně jako léky ostatní, neboť jsou součástí sortimentu lékárny. U homeopatik volně prodejných je lékárník schopen odborného poradenství. Protože mě tato oblast zajímala hlouběji, dále jsem se vzdělávala v oblasti homeopatie, získala mezinárodní diplom homeopatické školy, pokračovala jsem v nadstavbových kursech i dalších jiných škol, neustále se v tomto oboru vzdělávám a v rámci své profese lékárníka poskytuji konzultační činnost v přímé spolupráci s lékaři. V současné době se již homeopatie dostala i do studijních programů farmaceutické fakulty.

5. Z čeho je homeopatický lék složen a jak se vyrábí?

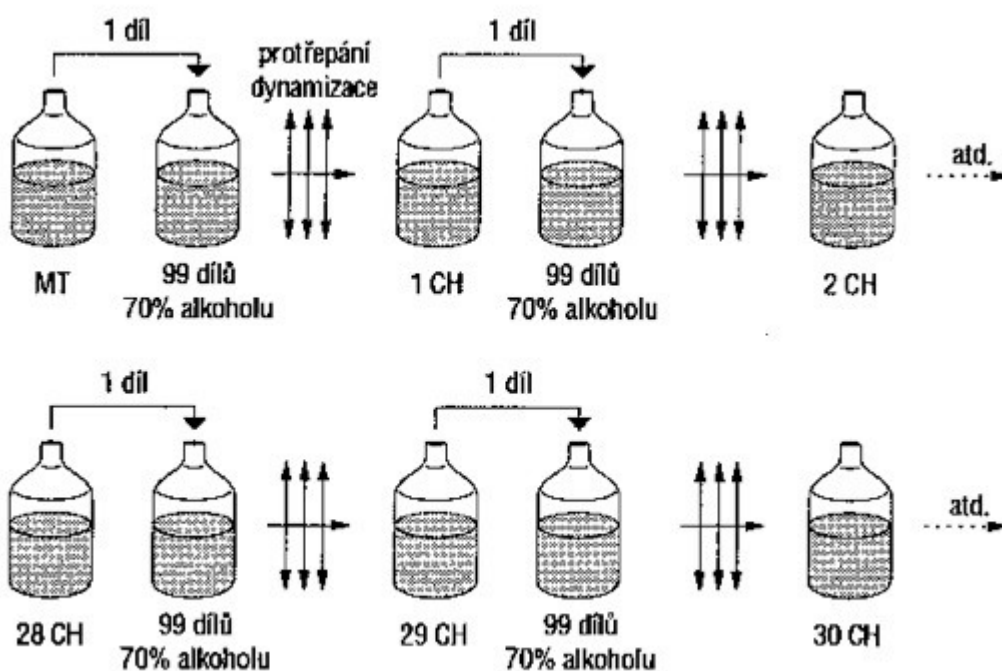
Základem jsou rostlinné, živočišné i minerální materiály, ze kterých se vyluhováním připraví tzv. matečná tinktura. Ta se někdy používá jako léčivo také, ale nejedná se ještě o homeopatický lék. Ten se připravuje teprve následným ředěním a dynamizací podle lékopisem daného postupu.

6. Jak se ředí homeopatický lék?

Ředění je postupné, buď decimální 1:10 nebo centezimální 1:100, výjimečně 1: 50 000. Ředění se označuje písmenem a číslem. Písmeno značí způsob ředění. Například decimální ředění se značí velkým písmenem D. Centezimální ředění se označuje písmenem C, u francouzských homeopatik CH (centezimální hahnemanské). Existují i další typy ředění, která homeopaté znají, například LM potence a korsakovská ředění.

Číslo značí počty ředění léku. Pokud tzv. matečnou tinkturu označíme jako D 0, ředění D 1 znamená poměr 1: 10. Ředění D3 je poměr 1: 1000. Homeopatické léky se dělí podle potence na nízké potence (např. C5 až C9). Střední potence (C 15 až C 30) a vysoké (C 200 a vyšší).

Pokud vezmeme ředění D 23, statisticky není ve výsledném přípravku ani jedna molekula původní látky, což vyplývá z Avogadrova zákona. Ve výsledném produktu je dávka vlastní původní látky tzv. infinitezimální (nekonečně malá). Přitom i vysoké potence mají svou účinnost třeba na psychiku.

Jak to může fungovat? V tom je i účinek dynamizace. Bylo vyzkoušeno, že právě dynamizací (přesně specifikovaným protřepáváním) dochází k potřebnému předání informace z látky do nosného média. Kvalitu vzniklého léku může zničit vysoká teplota, zvýšená viskozita rozpouštědla, zvýšená koncentrace dusíku v okamžiku ředění nebo uchovávání v blízkosti jiných silně aromatických látek, rentgenového a světelného záření.

7. Jaké druhy homeopatických léků se používají?

Homeopatické léky se vyrábí jednosložkové (monokomponentní) a vícesložkové (polykomponentní). Jsou buď ve formě granulí, globulí, tablet, čípků, mastí, roztoků, injekcí. Existují i speciální veterinární homeopatické léky.

Některé polykomponentní homeopatické léky jsou vhodné i pro výdej bez předpisu, monokomponentní léky většinou doporučuje homeopat, protože je potřeba určitých znalostí pro jejich indikování. Názvy homeopatických léků vycházejí buď z latinského názvu použitého materiálu pro přípravu, nebo z historického názvu, používaného v době, kdy byl daný lék poprvé připraven.

8. Jaké zákonitosti platí při homeopatické léčbě?

Všechny tyto léky fungují podle zákona podobnosti. Když krájíme cibuli, slzíme, teče nám z nosu, štípe a pálí v očích. Pokud vyrobíme z cibule homeopatický lék, pomůže pacientovi, který má stejné příznaky nemoci, aniž by cibuli krájel, tedy například alergikovi se sennou rýmou.

Druhým zákonem je zákon nekonečně malých dávek. Čím vyšší je ředění homeopatického léku tím hlubší účinek má na organismus. Jemné nuance dávkování a jejich pravidla musí znát opět homeopat. Obecně lze říci, že nižší ředění působí na akutní projevy a lokální příznaky, vyšší ředění na celkové projevy a psychické příznaky. Jsou zde ještě další zákonitosti, které homeopat musí znát a respektovat.

9. Odkud k nám homeopatie přišla?

Homeopatie se narodila v Evropě. Zakladatelem homeopatie je německý lékař Samuel Hahnemann (nar. 1755). Základem veškeré literatury o homeopatii je jeho kniha Organon lékařského umění. V této knize formou paragrafového znění vysvětluje množství homeopatických zákonitostí, které ve svém životě při léčbě zaznamenal. Léty došlo samozřejmě k mnoha změnám a doplňkům, něco se přežilo, ale stále je Dr. Hahnemann považován za zakladatele metodiky dodnes platící.

I u nás bylo již v roce 1816 homeopatické pracoviště na pražské Invalidovně, což bylo vůbec první experimentální pracoviště v Evropě. Po zákazu provozování homeopatie (povoleno opět v r. 1837) se homeopatie prováděla spíše individuálně. Nejvíce se udržela v místech s německým obyvatelstvem, kde pracovaly zřejmě tradice. Později vznikly i homeopatické lékárny. Po druhé světové válce zájem medicíny o homeopatii upadal a v roce 1961 byla zrušena i poslední homeopatická lékárna u nás. Nadále homeopatie jen živořila, prováděli ji spíše jednotlivci, kteří si museli léky vyrábět. O homeopatických potencích jsem se poprvé dověděla z Atlasu léčivých rostlin a lesních plodů prof. Kresánka, který byl vydán v roce 1977 a podruhé v roce 1988. Opět se o homeopatii začalo více hovořit až po roce 1989, kdy do Československa přijeli první lektoři.

10. Kde se homeopatie studuje?

V současnosti učí homeopatii několik škol, na trhu existuje několik vydání různých učebnic i populárně naučných knih pro nejširší veřejnost. Upozorňuji však, že každou přečtenou informaci je dobré zkontrolovat, abychom si byli jisti, že jsme ji opravdu správně pochopili. Může se stát, že si podle publikace vyhledáme ten údajně jediný správný lék a ono se nic nestane, protože jsme vybírali podle nesprávných kritérií. To bývá pak často příčinou neúspěchu jinak dobře homeopaticky léčitelných chorob.

11. Kdo může homeopatické léky užívat?

Homeopatický lék mohou užívat všichni lidé bez rozdílu věku, pohlaví, těhotné ženy, miminka i nemocná zvířata. Homeopatickým lékem se nemůžeme předávkovat, v některých případech může dojít k mírnému počátečnímu zhoršení potíží, zvláště u úporných chronických případů. Ale na toto zhoršení nás homeopat upozorní předem.

12. Jak homeopatický lék užívat?

Homeopatické léky je vhodné užívat nalačno nebo alespoň 2 hodiny po jídle, aby v ústech bylo fyziologické prostředí. Vstřebávají se totiž rychleji při kontaktu s ústní sliznicí, kde se nechají rozplynout. Při polknutí lék funguje také, ale není to tak rychlé, jako v prvním případě. Lék v roztoku se může pacientům také potřít na kůži čela či rtů, zvláště při paliativní léčbě pacientů třeba v nemocnici v umělém spánku. Účinek homeopatického léku může rušit intenzivní aroma například mentolu v zubní pastě, zvláště když lék užíváme ráno. Proto je dobré používat při homeopatické léčbě i zubní pasty bez mentolu a vyhýbat se aromatickým mastem s obsahem kafru. Vynechejme i silně aromatické nápoje jako kávu a čaj

bezprostředně před a po užití léku. Homeopatického léku bychom se neměli dotýkat prsty, přímo z obalu jej vložíme na správné místo.

13. Kde sehnat homeopatické léky?

Dobré homeopatické léky se podle předepsaných pravidel dají vyrobit takřka na koleně. Na náš trh se dostávají převážně zahraniční preparáty. Homeopatické léky registrované v České republice Vám objednáme v lékárně dle Vašeho požadavku. Homeopatickou léčbu zdravotní pojišťovny nehradí, přestože by mohly být ušetřeny značné náklady na opakovaně předepisovanou symptomatickou léčbu u chronicky nemocných.

14. Jaké jsou limity a možnosti homeopatické léčby?

Avšak ani homeopatie není zázračná všemocná metoda. Dokáže pomoci jen tam, kde organismu zbývají ještě alespoň nějaké rezervy na mobilizaci vlastních obranných sil k boji s nemocí. Nedokáže například vyléčit AIDS, ale dokáže ulehčit od mnoha problémů, se kterými se tito pacienti potýkají. Nedokáže nahradit funkci chybějícího orgánu nebo jeho části. Nedokáže tedy vyléčit cukrovku tam, kde už vlastní slinivka inzulin neprodukuje díky zničeným buňkám, ale opět pomáhá s vedlejšími projevy nemoci u diabetiků. Také onkologicky nemocným může pomoci překonat vedlejší účinky chemoterapie, radioterapie, či tlumit bolesti. V některých případech posílení vlastního imunitního systému dokázalo přemoci i nádorové bujení. Pomáhá ženám v klimakteriu, které nesnášejí hormonální léčbu, dobře funguje v pediatrii. Mám mnoho zkušeností při léčbě kožních problémů, hlavně různých typů bradavic a molusek ve spolupráci s kožní lékařkou. Na homeopatickou léčbu dobře reagují i různé gynekologické problémy, hlavně opakující se plísňě.

15. Může se homeopatie kombinovat s jinou léčbou?

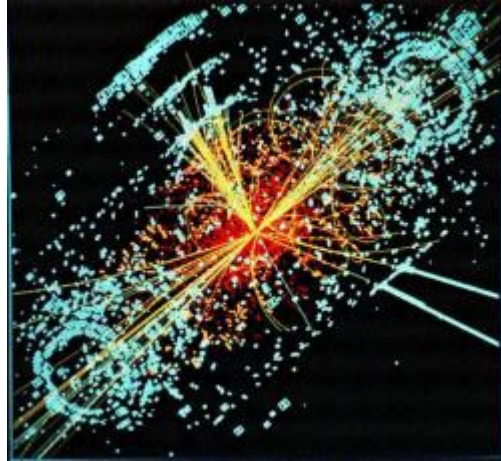
Ve své práci používám více forem doporučení, nejen klasickou konstituční homeopatii. Tento přístup se více přibližuje reálným podmínkám. Nikdo nejsme učebnicový pacient. Je pravidlem, že tři čtvrtiny pacientů nemůžeme přiřadit k žádné šabloně. Tímto způsobem komunikuji s pacientem a hledáme spolu tu původní příčinu nemoci. Organismus svou vitální sílu projevuje vznikem symptomů. Pak uvažuji, který postup použít, včetně doporučení bylinných tinktur, gemmoterapie, fyzioterapie, správné nutriterapie a dalších metod. Homeopatická terapie se používá bez kontraindikací i v kombinaci s běžnými léky, které pacient užívá dlouhodobě. Teprve po zlepšení zdravotního stavu lékař rozhodne o případné úpravě dávek léčiv dle aktuální situace. Nikdy proto o své vůli nevysazujte svou medikaci. Ideální je, když lékař, homeopat i pacient spolupracují a vzájemně se informují.

16. Co je cílem jakékoliv léčby?

Absolutní zdraví je pojem spíše teoretický. Normální život osciluje mezi relativním zdravím a nemocí, stárnutím a regenerací a vždy převládá jeden stav, který se organismus snaží vykompenzovat různými mechanismy. Léčba je proces, kterým se posunuje pacient směrem k lepšímu zdraví a kvalitě života. Důležitá je i podpurná léčba při závažných onemocněních, jejichž projevy mohou být touto terapií zmírňovány.

17. Známe již mechanismus účinku homeopatického léku?

Častou otázkou je účinek homeopatického léku, který je tak zředěný, že v něm není ani molekula původní účinné látky. Současná věda již dávno zná částice menší než atom. Ať už je nazveme jakkoliv, nejedná se o hmotné prvky, nýbrž o impulsy energie a informace. Přesto tvoří vše, co my považujeme za hmotu. Nejdou v našich současných technických možnostech změřit, ač už se o to vědci v CERNu pokoušejí. O jejich existenci víme jen z fotografií stop v urychlovači částic. Mnoho přístrojů jako počítače, televize a mobily byly vyvinuty díky tomu, že vynálezci přestali věřit, že atom jako základ hmoty je pevná částice.

Proč by tyto zákony nemohly platit i v medicíně? Třeba organismu stačí právě ta informace, která v homeopatickém léku zůstala, a která se nám zdá tak nepatrná. Důležité je to, že to funguje, třeba právě i u zvířat, která nemohou vědět, že lék jim podaný je právě může vyléčit z choroby. Dokonce veterináři prokazují, že správně indikovaný homeopatický lék zvířata raději přijímají, prostě jim nějak instinktivně lépe chutná. Na homeopatickou léčbu reagují i rostliny a tyto léky mohou tak v biozemědělství nahradit například chemické insekticidy nebo růstové stimulanty.

18. Není homeopatie jen placebo?

Homeopatické studie dokazují, že homeopatický lék podaný alergikům se sennou rýmou měl mnohem prokazatelnější léčebný efekt než u pacientů v kontrolní skupině, kterým se podávala neúčinná látka (placebo). Homeopaticky léčeni pacienti spotřebovali mnohem méně jimi jinak běžně užívaných antihistaminik.

19. Slovo závěrem

Pan Jan Werich jednou řekl:

„Věda odhaluje to, co je. Když to neodhalí jeden vědec, odhalí to jiný. Za vteřinu nebo za tisíc let, ale jednou to bude. S uměním je to jako se Sluncem. Slunce září pro každého. Ale někdo si klidně může zatáhnout roletu a žít ve tmě. Tomu Slunci to ovšem nevadí.“

Proto otevřme okna, pustíme světlo do svých srdcí, umění homeopatie do medicíny a do našich životů.

PharmDr. Jana Chrastinová

Zdroj použitých ilustračních fotografií: Google